

מדינת ישראל

אליעזר גולדברג מבקר המדינה

ירושלים, ג' בשבט התשנ"ט
20 בינואר 1999

לכבוד
ח"כ דן תיכון
יושב ראש הכנסת
הכנסת
ירושלים

אישי יושב-ראש הכנסת,

הנדון: **תקנון המועצות המקומיות (יהודה והשומרון), התשמ"א-1981** **דין וחשבון על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות והרשימות** **שהשתתפו בבחירות למועצה המקומית גבעת זאב**

1. ב-1.9.1994 חתם מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה והשומרון, בתוקף סמכותו לפי סעיף 2 לצו בדבר ניהול מועצות מקומיות (יהודה והשומרון) (מס' 892), התשמ"א-1981, על צו המתקן את תקנון המועצות המקומיות (יהודה והשומרון), התשמ"א-1981, ואשר נקרא תקנון המועצות המקומיות (תיקון מס' 78) (יהודה והשומרון), התשנ"ד-1994 (להלן - הצו המתקן). הצו המתקן מאמץ את הוראות חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993 (להלן - החוק) וחקיקת המישהנה מכוחו, בשינויים מסויימים. על-ידי הכנסתן לתקנון המועצות המקומיות (יהודה והשומרון), התשמ"א-1981 (להלן - התקנון).
2. בהתאם לסעיף 21ב(כ) לתקנון, המאמץ את סעיף 23(א) לחוק (תוך המרת המילים "ליושב ראש הכנסת" במילים "ליושב ראש כנסת ישראל"), על מבקר המדינה למסור ליושב ראש כנסת ישראל, לא יאוחר מתום שמונה חודשים אחרי הבחירות, דין-וחשבון

בדבר ביקורת החשבונות של הסיעות והרשימות (להלן - הסיעות), שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות ביהודה ובשומרון. בהתאם לתקנון, מתמודדות בבחירות לרשויות המקומיות ביהודה ובשומרון סיעות ורשימות עצמאיות בלבד, ולא "סיעות בת" או "רשימות בת" של הסיעות המיוצגות בכנסת.

3. ב-1998.5.19 נתקיימו בחירות למועצה המקומית **גבעת זאב**.
4. אני מתכבד למסור לך דינים וחשבונות בדבר תוצאות ביקורת חשבונותיהן של חמש סיעות שהשתתפו בבחירות:

(1) יחד;
(2) מיפנה;
(3) עתיד לגבעה;
(4) שורשים;
(5) תקוה חדשה.

5. (א) על פי התקנון, על הסיעות למסור למבקר המדינה את החשבונות והדוחות הכספיים לתקופת הבחירות בצירוף חוות-דעת של רואה חשבון בדבר תקינותם ושלמותם, וכן בדבר ניהול מערכת החשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

(ב) על סיעות ורשימות ברשויות המקומיות שמספר בעלי זכות הבחירה בהן עולה על 5,000 - הוטל למנות רואי חשבון בעצמן ועל חשבונן.

(ג) לגבי רשויות מקומיות, שמספר בעלי זכות הבחירה בהן אינו עולה על 5,000 - על מבקר המדינה למנות רואה חשבון לבקר את חשבונותיהן של כל הסיעות המתמודדות בהן. שכרם של רואי חשבון אלה ישולם מאוצר המדינה.

(ד) מספר בעלי הזכות לבחור במועצה המקומית **גבעת זאב** אינו עולה על 5,000. לפיכך מינתה קודמתי בתפקיד, גב' מרים בן-פורת, רואה חשבון לביקורת חשבונותיהן של חמש הסיעות **בגבעת זאב**.

6. בדין וחשבון המוגש לפי התקנון, על מבקר המדינה לקבוע: האם ניהלו הסיעות מערת חשבונות בהתאם להנחיות מבקר המדינה; האם היו הוצאות הבחירות שלהן בגבולות התיקרה שנקבעה בתקנון; האם היו ההכנסות שקיבלו בגבולות שנקבעו בתקנון.

7. קביעת תוצאות ביקורת החשבונות של הסיעות נעשתה בהסתמך על חוות-דעת רואה החשבון; בדיקות ובירורים משלימים שערכו עובדי משרד; השלמות, תיקונים והסברים של הסיעות; תצהירים של נציגי הסיעות שנתקבלו כראייה לפי סעיף 12 לתקנון המאמץ, בין היתר, את סעיף 21(ה) לחוק.

8. קיום הנחיות מבקר המדינה

(א) התקנון קובע, שעל הסיעות לנהל את מערת החשבונות שלהן בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

(ב) כל הסיעות ניהלו את מערכת החשבונות שלהן בהתאם להנחיות מבקר המדינה.

9. הוצאות

(א) התקנון קובע תיקרה להוצאות הבחירות של הסיעות, לפי נוסחה המפורטת בו.

(ב) הוצאות הסיעה **עתידי לגבעה** חרגו מתיקרת ההוצאות המותרת על פי התקנון.

10. הכנסות

(א) הסיעות זכאיות, לפי התקנון, למימון הוצאות הבחירות מאוצר המדינה; המימון מבוסס על "יחידת חישוב" לפי נוסחה הקבועה בתקנון. אשר לקבלת תרומות, קובע סעיף 12(טז) לתקנון, המאמץ את סעיף 16(א) לחוק (תוך המרת המילים "בארץ או בחוץ לארץ" במילים "באזור יהודה והשומרון או מחוץ לאזור"), שאסור לסיעה או לרשימה לקבל, במישרין או בעקיפין, תרומה מתאגיד באזור יהודה והשומרון או מחוץ לאזור. כמו-כן מגביל סעיף 12(ב) לתקנון, המאמץ, בין היתר, את סעיף 16(ב) לחוק, את סכום התרומה שמותר לסיעה או לרשימה לקבל, בין בחירות לבחירות, מאדם ובני ביתו הסמוכים על שולחנו - לסכום של 5,000 ש"ח.

(ב) הסיעה **עתידי לגבעה** קיבלה תרומות מיחיד בסכומים מעל הקבוע בתקנון.

(ג) כאמור, בבחירות לרשויות המקומיות ביהודה ובשומרון מתמודדות סיעות ורשימות עצמאיות בלבד, ולא סיעות בת ורשימות בת של סיעות המיוצגות בכנסת. במצב זה, והואיל והתקנון אוסר קבלת תרומה מתאגיד, יוצא, לכאורה, שכל תרומה מסיעה בכנסת לסיעה מטעמה, או לסיעה הנתמכת על-ידיה, בכפוף לנאמר להלן, נחשבת כתרומה מתאגיד בניגוד לתקנון.

בתגובה לפנייה של נציג סיעה בכנסת, חיוותה קודמתי בתפקיד, גב' מרים בן-פורת, את דעתה, כי סיעה או רשימה ביו"ש, אשר הוכח שלמעשה היא מהווה סניף של סיעה המיוצגת בכנסת, רשאית לקבל ממנה כספים, וכי לעניין סעיף 16(א) לחוק, אין לראות בהכנסה כזאת תרומה מתאגיד (נושא זה הוסבר בפירוט רב בדין וחשבון שנמסר לקודמך בתפקיד, ב-26.6.1995, על תוצאות ביקורת חשבונות הסיעות והרשימות שהשתתפו בבחירות לרשויות המקומיות : **אלפי מנשה, מעלה אדומים, עמנואל וקרני שומרון**).

שתי סיעות קיבלו תרומות מסיעות המיוצגות בכנסת: הסיעה **יחד** קיבלה סכום של 30,000 ש"ח מהסיעה **מפד"ל המפלגה הדתית הלאומית, המזרחי - הפועל המזרחי** והסיעה **תקוה חדשה** קיבלה סכום של 15,000 ש"ח מהסיעה **הליכוד, תנועה לאומית ליברלית**. שתי הסיעות הביאו ראיות שהניחו את דעתי, כי למעשה הן סניפים של אותן סיעות. לכן לא ראיתי בהכנסות האמורות תרומות מתאגידים.

11. סיכום הדוח

(א) ארבע הסיעות :
יחד ;
מיפנה ;
שורשים ;
תקוה חדשה.

ניהלו מערכות חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה ; הוצאות הבחירות שלהן בתקופת הבחירות היו בגבולות האמורים בסעיף 12ב לתקנון, המאמץ, בין היתר, את סעיף 15 לחוק ; ההכנסות שלהן עמדו בדרישות סעיף 12ב(טז) לתקנון, המאמץ את סעיף 16(א) לחוק (תוך המרת המילים "בארץ או בחוץ לארץ" במילים "באזור יהודה והשומרון או מחוץ לאזור") וכן בדרישות סעיף 12ב לתקנון. המאמץ, בין היתר, את סעיף 16(ב) לחוק. לפיכך, ניתן לגביהן דין-וחשבון חיובי לגבי תוצאות ביקורת חשבונותיהן לתקופת הבחירות.

(ב) הסיעה **עתידי לגבעה**, אשר קיבלה מימון מאוצר המדינה, ניהלה מערכת חשבונות לפי הנחיות מבקר המדינה ; הוצאות הבחירות שלה בתקופת הבחירות חרגו מהגבולות האמורים בתקנון ; ההכנסות שלה בתקופת הבחירות לא עמדו בהגבלות על פי התקנון. לפיכך ניתן דין-וחשבון לא חיובי לגבי תוצאות ביקורת חשבונותיה לתקופת הבחירות.

בהתחשב באופי החריגה ובהיקפה, החלטתי להשתמש בסמכותי לפי סעיף 23(ה) לחוק, ולהמליץ לשלול מהסיעה סכום של 6,000 ש"ח מיתרת המימון להוצאות הבחירות שלה ולא את כל היתרה של 15% שערכה כיום 9,461 ש"ח.

12. בד בבד עם מכתבי זה אליך, מומצא הדוח, לפעולה, לממונה על הישובים הישראליים ביהודה ובשומרון. הדיווח המומצא לך, על פי התקנון, הינו, איפוא, לידיעה בלבד.

13. ב-15.2.1996, פורסם ברשומות תיקון מס' 3 לחוק. בתיקון נקבע, בין היתר, כי אם הוצאותיה של סיעה נמוכות מהסכומים המגיעים לה לפי החוק, תוחזר היתרה לאוצר המדינה. פרטים לגבי הוצאות הבחירות של הסיעות ימסרו לממונה על הישובים הישראליים ביהודה ובשומרון.

בכבוד רב,

אליעזר גולדברג